

Kunnskapsdepartementet

Deres ref./deres dato:

/

Vår ref.:

2009/1759-2/INTE

Arkivkode:

A20

Dato:

29.10.2009

Høringsuttalelse fra Rælingen kommune NOU 2009:18: Rett til læring – Midtlyngutvalgets innstilling

Med henvisning til høringsbrev og NOU 2009:18 *Rett til læring. Innstilling fra utvalget for bedre læring for barn, unge og voksne med særskilte behov*, har Rælingen kommune utarbeidet en samlet uttalelse. Innspillene har kommet fra kommunens PP-tjeneste og fra rådmannen ved kommunalsjefer og rådgivere.

Kommentarer til kapittel 5 førskolealder og barnehage

Vi syns det er en utvikling i riktig retning når man i Rett til læring vektlegger tidlig innsats allerede i førskolealder. Det er viktig å bygge opp kompetanse i barnehagene for å kunne oppdage de barna som har psykiske problemer og adferdsproblemer. I dag blir de ikke i stor nok grad henvist videre i hjelpeapparatet før de når skolealder. Da har viktige år da barnet kunne fått hjelp gått tapt.

Det er viktig å få snudd den utviklingen som er i dag der barn som trenger spesialpedagogisk hjelp øker jo eldre barna blir. Målet må være å jobbe forebyggende og få hjulpet barna så tidlig som mulig slik at behovet for hjelp avtar etter hvert som de blir eldre.

Kommentarer til kapittel 6 Grunnopplæringen

Rælingen kommune har gjennom flere tiår hatt en målsetting om, og en strategi for, at kvaliteten og innholdet i den generelle opplæringa i grunnskolen sikrer en inkluderende opplæring og en pedagogisk tilpasning som i størst mulig grad ivaretar bredden og mangfoldet i elevgruppa. Vi ser resultater av dette arbeidet blant annet på bruken av spesialundervisning som holdes på et lavt nivå sammenlignet med andre kommuner. Ved å integrere de aller fleste i den ordinære undervisningen blir behovet for spesialundervisning redusert. Dette gir også gode læringsbetingelser for de øvrige elevene, og vi sikrer at "gråsone barna" som ellers kanskje ikke ville fått noe, nå blir ivare tatt gjennom tilpasset opplæring.

Bruken av begrepene og forståelse og forankring i forhold til tilpasset opplæring har over år variert mye mellom lærere, skoleledere og på skoleeignivået. Likevel er det grunnlag for å oppsummere med at det er en viss kultur og bevissthet i vår kommune for at vi skal sikre en inkluderende skole der det er legalt å ha ulike faglige og sosiale behov og samtidig være del av

et trygt fellesskap. Disse ambisjonene utfordrer hele det faglige miljøet i skolen hver dag. For at vi skal lykkes kreves det at det er avklarte roller og ansvarsforhold mellom lærere og skoleledere, og videre avklarte roller mellom skole og PPT, og ikke minst at dialogen og samarbeid med den enkelte elev og foresatte prioriteres høyt og gjennomføres på en måte som ivaretar involvering og samhandling om elevenes læring og utvikling.

Vi ser det derfor som veldig positivt at Rett til læring vektlegger likeverd, inkludering og tilpasset opplæring på den måten de gjør. Dette er den retningen vi mener er den beste for å sikre alle elever tilpasset opplæring, og tilhørighet til fellesskapet.

Kommentarer til kapittel 8 PP - tjenesten, oppfølgingstjenesten og rådgivningstjenesten

Vi støtter forslaget om at retten til spesialundervisning erstattes med rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen. Vi støtter også at skole, foresatte og PPT kan drøfte behovet for dette, og at skolen kan sette i verk tiltak uten bruk av unødvendig tid og ressurser på formelle prosedyrer. Dette tror vi vil bidra til tidlig innsats slik målet er.

Vi mener videre at forslaget om at PPT gis selvstendig rett til å henvise til BUP og HAB er et meget viktig tiltak for å redusere unødvendig arbeid for PPT. Man unngår også misforståelser og treghet i henvisnings - prosessen hvilket ofte forekommer og som er vanskelig for foresatte slik ordningen er i dag.

Når det gjelder kompetanseutvikling for PPT, mener vi at det er meget viktig at nyutdannede pp- rådgivere gis veiledning på egen praksis av kompetent fagperson og at veiledningen må vare over tid. Dette veiledningsperspektivet savnes i rapporten.

Vi anser at det er meget bra at dette veiledningsperspektivet framkommer i forhold til nyutdannede lærere. Veiledning definerer vi i denne sammenheng som en prosess som er nødvendig for at det skal etableres en praksis hvor refleksjon i forhold til egen fungering er en del av hverdagen.

Kommentarer til kapittel 13 Tidlig innsats og forebygging

Vi er usikre på om innføringen av *læringsboka* er riktig vei å gå. Det å gi barna gode overganger i de ulike fasene av livet er viktig. Da er det bra med god dialog mellom institusjonene. Det er også viktig at den informasjonen som blir videreført er riktig og relevant. Og vi lurer på om for eksempel informasjon fra barnehagen fremdeles er relevant ved overgangen til ungdomsskolen eller videregående opplæring? For de aller fleste vil noe være endret og det kan være godt å legge gamle saker bak seg. Barna får bare en mulighet til å gi et førsteinntrykk og det kan virke urimelig at det skal skje gjennom noe andre har skrevet, og som i tillegg ikke lenger har gyldighet.

Utvalget peker også selv på en del juridiske problemer rundt en slik bok.

Med hilsen

Inger Tegelsrud Nordlund
kvalitetsrådgiver